

Številka: 00105-18/2019/5

Datum: 4. 4. 2019

Odgovor na poslansko pobudo Zmaga Jelinčiča Plemenitega v zvezi z medsebojnimi terjatvami in obveznostmi Slovenije in Hrvaške glede Ljubljanske banke

Poslanec Zmago Jelinčič Plemeniti je v imenu poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke na Vlado Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) 6. marca 2019 naslovil pisno poslansko pobudo v zvezi z medsebojnimi terjatvami in obveznostmi Slovenije in Hrvaške glede Ljubljanske banke.

Poslanec navaja, da je Slovenija deviznim varčevalcem Ljubljanske banke iz Hrvaške izplačala 163 milijonov EUR in da je Slovenija na račun terjatev Ljubljanske banke do hrvaških podjetij doslej izterjala le 330.000 EUR od 429,5 milijonov EUR. Poslanec meni, da če je treba poplačati varčevalce, je treba poplačati tudi dolg do Ljubljanske banke, pri čemer Hrvaška ne želi, da bi o tem dolgu odločalo Evropsko sodišče za človekove pravice. Poslanec tudi meni, da bi morala Slovenija preprečiti vsakršno plačilo Hrvaški, saj hrvaška politika na vsak način ščiti hrvaška podjetja, ki so se izognila plačilu svojih dolgov do Ljubljanske banke. Pobuda opisuje tudi način ravnanja Hrvaške, ki omogoča, da se podjetja izognejo plačilu svojih dolgov do Ljubljanske banke.

Zaradi navedenega je poslanec na vlado naslovil pobudo oziroma zahtevo, da se Hrvaški ne izplača niti centa več, ampak naj se vse medsebojne terjatve in obveznosti pobotajo, pri čemer je upnik Slovenija.

Vlada uvodoma ugotavlja, da je poslančeva pobuda skoraj identična njegovi pobudi z dne 13. februarja 2019, na katero je vlada odgovorila 14. marca 2019.

Tako kot v odgovoru na poslančevo pobudo z dne 13. februarja 2019 vlada tudi v odgovoru na tokratno poslančevo pobudo pojasnjuje, da si je Republika Slovenija vseskozi prizadevala najti rešitev, ki bi zajela obe strani bilance Ljubljanske banke d.d., Glavne podružnice Zagreb, torej, ne le terjatev varčevalcev do banke, temveč tudi terjatve banke do hrvaških podjetij.

Evropsko sodišče za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP) je v sodbi v zadevi Ališić in drugi proti Bosni in Hercegovini, Hrvaški, Srbiji, Sloveniji in Makedoniji, št. 60642/08, z dne 16. julija 2014 ugotovilo, da sta Slovenija in Srbija kršili pravico pritožnikov do mirnega uživanja premoženja ter pravico do učinkovitega pravnega sredstva, zaradi česar jima je naložilo, da sprejmeta vse potrebne ukrepe za poplačilo neizplačanih starih deviznih vlog pritožnikov ter vseh ostalih oseb, ki so v enakem položaju kot pritožniki. Čeprav se Republika Slovenija s sodbo ne strinja, jo kot država, ki je zavezana k vladavini prava in spoštovanju svojih mednarodnih obveznosti, spoštuje in jo je tudi učinkovito izvršila. Republika Slovenija je namreč v skladu z Ustavo Republike Slovenije in ratifikacijo Evropske konvencije o človekovih pravicah (v nadaljevanju: EKČP) zavezana spoštovati sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP) in jih tudi izvršiti. Za izvršitev sodbe je Republika Slovenija sprejela Zakon o načinu izvršitve sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi številka 60642/08 (Uradni list RS, št. 48/15), v skladu s katerim je prevzela izpolnitev obveznosti

Ljubljanske banke do upravičencev iz naslova neizplačanih starih deviznih vlog. V skladu s sodbo in z zakonom gre za poplačila neizplačanih starih deviznih vlog, katerih imetniki so fizične osebe ter tudi civilne pravne osebe, ki so v skladu s predpisi SFRJ o deviznem poslovanju smele imeti pri bankah devizne račune. Stare devizne vloge, katerih izpolnitev je prevzela Republika Slovenija, niso bile poplačane ali prenesene na druge pravne osebe v drugih državah, nekdanjih republikah bivše SFRJ. Republika Slovenija je na ta način do 31. decembra 2018 izpolnila obveznosti Ljubljanske banke d.d., Glavne podružnice Zagreb, do imetnikov neizplačanih starih deviznih vlog, vloženih v tej podružnici, v skupni višini preko 163 milijonov EUR.

V navedenem primeru je Republika Slovenija prevzela izpolnitev obveznosti Ljubljanske banke d.d., Glavne podružnice Zagreb, do njenih deviznih varčevalcev, torej gre za izplačila posameznikom in ne hrvaški državi. Ravnanje Republike Slovenije, ki bi bilo skladno z dano pobudo, bi predstavljalo kršitev mednarodnega prava in bi bilo v nasprotju z Ustavo Republike Slovenije. Vlada ocenjuje, da bi morebitna kršitev mednarodnega prava v mednarodni skupnosti škodovala ugledu Republike Slovenije kot države, ki spoštuje svoje mednarodne obveznosti in se zavzema za vladavino prava ter učinkovito odpravlja ugotovljene kršitve človekovih pravic. Zaradi učinkovite implementacije sodbe v zadevi Ališić se je število odprtih primerov proti Republiki Sloveniji pred ESČP v Strasbourgu močno zmanjšalo, posledično se Republika Slovenija uvršča v skupino držav z najmanj odprtimi primeri in neizvršenimi sodbami ESČP. Drugačno ravnanje pa bi lahko imelo negativen vpliv za Republiko Slovenijo tudi glede drugih odprtih postopkov, ki vključujejo problematiko spoštovanja načela vladavine prava v mednarodnih odnosih.

Vlada soglaša z mnenjem, da morajo hrvaška podjetja, ki so dolžniki Ljubljanske banke, poplačati dolg do Ljubljanske banke in da je ravnanje hrvaških oblasti v zvezi s temi terjatvami Ljubljanske banke nedopustno, na kar je hrvaško stran večkrat opozorila. Ker je bila Ljubljanska banka ves čas deležna arbitrarnega odločanja hrvaških sodnih in administrativnih organov, prisilnega preprečevanja poslovanja na Hrvaškem, sistematičnega zavlačevanja sodnih postopkov in preprečevanja izvršb pravnomočnih in izvršljivih sodnih odločb, tudi z vmešavanjem izvršilne oblasti, in ker je Ljubljanska banka v postopkih izčrpala vsa pravna sredstva na Hrvaškem, je Republika Slovenija proti Republiki Hrvaški na ESČP 15. septembra 2016 vložila meddržavno tožbo za zaščito pravic Ljubljanske banke, ki jih zagotavlja EKČP. V tožbi Republika Slovenija dokazuje tovrstna ravnanja hrvaških oblasti. Vlada pri tem pojasnjuje, da je Ljubljanska banka tista, ki izterjuje svoje terjatve do hrvaških podjetij, in ne Republika Slovenija, kot je zmotno navedeno v pobudi. Republika Slovenija je kot pogodbenica EKČP zaradi kršitve konvencijskih pravic Ljubljanske banke vložila meddržavno tožbo proti Republiki Hrvaški, ker je le-ta v postopkih Ljubljanske banke proti svojim dolžnikom (hrvaškim podjetjem) kršila nekatere od teh pravic. Z meddržavno tožbo pa Republika Slovenija zahteva povračilo škode, nastale Ljubljanski banki s strani Republike Hrvaške zaradi kršitev EKČP, v višini 429,5 mio EUR.

Glede zahteve poslanca, da se vse medsebojne terjatve in obveznosti pobotajo, pri čemer je upnik Republika Slovenija, vlada pojasnjuje, da gre pri pobotu za medsebojno pobotanje terjatev dolžnika in upnika. Pri problematiki Ljubljanske banke pa ta pogoj ni izpolnjen, saj so dolžniki Ljubljanske banke hrvaška podjetja oziroma v primeru meddržavne tožbe Republika Hrvaška, medtem ko so upniki Ljubljanske banke imetniki neizplačanih starih deviznih vlog. V nobenem od omenjenih dveh upniško-dolžniških razmerij Republika Slovenija ne nastopa kot stranka kateregakoli razmerja.

Na podlagi navedenega vlada ugotavlja, da tudi tokratne pobude oziroma zahteve poslanca ne more sprejeti, saj bi njeno upoštevanje vodilo v kršitve nacionalnega prava, prava Evropske unije in mednarodnih obveznosti Republike Slovenije. Ne glede na to si vlada še naprej vestno

in v interesu Republike Slovenije in njenih državljanov prizadeva, da bodo v prihodnje učinkovito rešena vsa odprta vprašanja z Republiko Hrvaško.